عرض و تحریرلرنده ، بازغ عصر بلرنده
قسطانطرنده دخی بو مواضع بیوکلرنده
مصروف بولنمقده اولدیغی حالده بو دفعه مصرده
عصر ترقیات عصریه و تدبیر در تدبیر و تجدد
عصر و متکران اسلامیه و مدنیتلرنده اعلی حضرتلرنده
کوریلان تیقظات و استعدادات دخی قوه بصیرت
ثاقبه شاهانه و معلوم و رایانه علم و عرفان ذاتلرنده
اوزره عصر ایلدیغی بو دفعه عقلیه هدایت تأسس
و طهور ایتمکده اعتبار آسان عنایه و بازیلر کمی
مواقفات ملاحظه لر اهلا المراد و بلغو . قوتری
کلت ترکیبات قلبی و تحریری خصوصلرنده عموم
ملای عرب و ملای اندلس و ملا و (فاق) و
کمسنی (فق) ، (بیوردلر) کلمنی (عرده)
سکلمه نحو و اشتقاقلرنی آکلاغه قدر ایزمکی
توجه ایتمیور دیلر و کوکل و بوزک سلمه سنده
قوه الفاظ سوم چکرز ، ترکه کلی ملای
عربه توقف ایتمیور اوقوندی . مکی مکاتبات بولنی
عربه اوقیه بیلمکلرنی اعتبار ایتمیور
ترکچه سنی سکره یازیلر کمی . مؤلفات علمیه
و ادبیه مزدوجه ترجمه لر قدر عربی ملا ایسه
ملاللندیر . مثلا نیما یازیلمه بیان اولدیغنه
کوره شیخ الاسلام بیلی افندی زمانده اتنا
ایدیلن آثار خیریه سنه بر تاریخ یازلر .
مثلا اثنا ایلدیغی عصر عنده ملا بیلی افندی
شیوه سیله ایکیسی عصر بوزنده یازلمش ایش .
عصر مزک ایسی کلمنک (افندی) صورتنده
یازلمسی ایچون لازم کلمکلری واجبات ذاتی
(ی) علامه سیله (افندی) صورتنده تحریر
اولنسنی طولای ترجمه سیوب اولدیغی ادعا
ایدر کیمسه بیلمکز ایمکه کلمه نک (افندی)
(افندی) دکی (افندی) سکلمه تحریری حقا
اولدیغی اثنا واسنا ایچه مزعومزی الزام ایدر .
بو غرض ایچون مقصدمز مرحوم اعلام
مسکومزن قبول و استسنای ایدلش اولدیغی
کوستر مکدمر .

قرمسی حواجیسی عنایاتنک ظهوریندن مقدم
دخی ترکلر قسطنطنیه اولدیغی حوالی مقدم کوروندی
نشئه عزی ، مدار شهزاده سلیم پاشا میتکلر
مسلم ایله کلمکلریله بکی ملا ، اولدیغی مشهوردر
قضی وقاسنه :

(استانبول مکتوبی) — ٢ —

سزه غریب بر مکتوب آکلاتیرم :

معلوم آ . ذیارتمکله اثنا ایچون اکثری زیاده
کمال آرتیلدی . (علی بحاث) تعبیری بو صورتله ایک
یرنجی قلمه صدر . ایشته بو قلمه ، بنه بیلدیکز بزم بری
بری اولوردیغی ایچون ایک باشمده کی اوزه ملای آچ .
کوزل بر قزه بالطیرسی ، پاکی ، طاتلی ، چاپاسی
یاقر . موعد عالیدی صورمیلک . بلی بله اولدی
ایچیرم . هر صباح ایچمز آیلدی . ایکی آی در بو
طرفده توجه ایدر طوقوندوب . صیقیلدیر .

— بیوردیز !

دیمیز . آرتق :

— بن سنک ایچون اوقیاورم .

— قلم طوتوشیور .

— یازیورم .

— بنده یازیورم .

— اوف ! بو عشقه کمسه کوچ .

— عرض ایچون کلمه حضورنه شیخ چاک .

— نا ایمدی طالم آزاردور .

— بر توصیه بیله کلدی بنم علمی محمد .

کی یاوه ، بایمده ، هذیان ، صاچه ، نه قدر لاف
واو ایدیه سولیه تر .

زمان کیمز ، عاشقلق کوزی دونیز . بنه بر صباح
اوکی بلجیره آیلدم ، اوده دوصال آیار . اولدیلاق
الی واز چکوب اوتک ایسه دیکیلی اتاره قالمه ، قا ،
باغدرلر ، کاه رواز آزاده . بردن بره یوتاغه دق
صو حالده ، قطره قطره تراه ایتر ، یاپیار .
سیاه زیمنک مزینات ونکیده ، ذهن سیاهک سوقی
هوالرینه نظیره پاپوسمش کی عرض سرآیلدر .

ایمان اوالمدم ایدی . کوشن سعادتلرنه
تقرب ایتدیکه آنجاق آرسنده برکن سیلدر
تحیر ایتمکده ، بیاض ، یاپوق بیتیرن کی لذیذ .
کوچیك ، باغچه باغچه بولوطلر آقاردن طوغری
بوکسلمکلرك آهسته آهسته اوچیوشدقده ایدی .
حرارت ، هنوز حرارت دیرمی عقلی ایدیدیکمدن
اوزوقلق دها سرین بولدیغی وجودم آز متأثر
ایدیلور ، فقط نه اولورسه اولسون اوهوای
کچرلرکوکلده وانکشاف ، کوزده نور نظر سرور ،
خنده رانقیاد ایدیور .

فطرت ، یاواوزنج اطاقی اوسنه دها زیاده
سوسلدیغی ، دها زیاده آچیش اولدیغندن انسان
آدیم بلنمشده ، دها زیاده آچیش اولدیغندن انسان
یاز دها ایلریدکدن سکره بیوجك زماندنك
اوکنده طوردی ، قوپرسی آچیلیر آچیلمز سیاه
غرون فراجلی ، اوزونچه بولی ، قاپن ، بتون
چیرمسنی ستر ایدیدیکی یاساقلی جوقه بالکز
کوز طوغلری منظور اولوب بیلمیجك درجه ده
دار ، ساقلانمش بردن قیز ایچنده کزلی ، آزیجیلك
طرزده یاشاملر ، اوده بویلی ری دها ایلدی .
سیاه قراجه لی الین اوزاغه رق قوپلمش سلقه سی
اودی ، یاماغنده یالایان یالانجه ، بیلکلرنده
اری الملسلی بیلدیرلمز نظر دقت چاریه جق
درجه دوردی . مولی فراجه لی کیبا خانه مخصوص
اولان طوغرانه یولقلنه رالده اوفق ، اوفق
یرحاطه طوغرانه ایدی . قیر کلدی کندیه
آچیلیورمش کی برفنادی آرتیه جق ایدیلری یوانی
یوانی دوریلدی . ایکیسی ده ایچریه طلامی .
کیتش بر حاولی . مدخل حالنده اولوب
قیز بنت قارشوسنده ماتون بویلی اسکی برحاللی
حره قوسنی نظردن کیزلر . بان طوغرلدیکی
ایکی اوطه حنکلرلنه تخصیص ایدلمکی جهتله
حیرتله اوطه لرنی بیلمز سنده اوتوسنای ، کال
دقتله بایوردی . قادن ایچریه کیرر کیرمز
طوغریه حره قوسنه توجه ایتدی . ماوی
قراب ، قلوده عین حرکتی کتمه ایدرك حتی
دوندی . قپو آچیلی ایدی . کوردیلر . حره
طوغرلدکی طاشلغه دن بکلدیلر ایدیلر .

کوردیلر ، بر آیلق صداسی مرمریلردن
دوشرجه سنه یاپلاشدی . هنوز کیرمیش بکری
ایکی یاشلرنده بولنان قیز ، قیمه ، سیاه
کوز طوغلری منظور اولوب بیلمیجك درجه ده
دار ، ساقلانمش بردن قیز ایچنده کزلی ، آزیجیلك
طرزده یاشاملر ، اوده بویلی ری دها ایلدی .
سیاه قراجه لی الین اوزاغه رق قوپلمش سلقه سی
اودی ، یاماغنده یالایان یالانجه ، بیلکلرنده
اری الملسلی بیلدیرلمز نظر دقت چاریه جق
درجه دوردی . مولی فراجه لی کیبا خانه مخصوص
اولان طوغرانه یولقلنه رالده اوفق ، اوفق
یرحاطه طوغرانه ایدی . قیر کلدی کندیه
آچیلیورمش کی برفنادی آرتیه جق ایدلری یوانی
یوانی دوریلدی . ایکیسی ده ایچریه طلامی .
کیتش بر حاولی . مدخل حالنده اولوب
قیز بنت قارشوسنده ماتون بویلی اسکی برحاللی
حره قوسنی نظردن کیزلر . بان طوغرلدیکی
ایکی اوطه حنکلرلنه تخصیص ایدلمکی جهتله
حیرتله اوطه لرنی بیلمز سنده اوتوسنای ، کال
دقتله بایوردی . قادن ایچریه کیرر کیرمز
طوغریه حره قوسنه توجه ایتدی . ماوی
قراب ، قلوده عین حرکتی کتمه ایدرك حتی
دوندی . قپو آچیلی ایدی . کوردیلر . حره
طوغرلدکی طاشلغه دن بکلدیلر ایدیلر .

کوردیلر ، بر آیلق صداسی مرمریلردن
دوشرجه سنه یاپلاشدی . هنوز کیرمیش بکری
ایکی یاشلرنده بولنان قیز ، قیمه ، سیاه
کوز طوغلری منظور اولوب بیلمیجك درجه ده
دار ، ساقلانمش بردن قیز ایچنده کزلی ، آزیجیلك
طرزده یاشاملر ، اوده بویلی ری دها ایلدی .
سیاه قراجه لی الین اوزاغه رق قوپلمش سلقه سی
اودی ، یاماغنده یالایان یالانجه ، بیلکلرنده
اری الملسلی بیلدیرلمز نظر دقت چاریه جق
درجه دوردی . مولی فراجه لی کیبا خانه مخصوص
اولان طوغرانه یولقلنه رالده اوفق ، اوفق
یرحاطه طوغرانه ایدی . قیر کلدی کندیه
آچیلیورمش کی برفنادی آرتیه جق ایدلری یوانی
یوانی دوریلدی . ایکیسی ده ایچریه طلامی .
کیتش بر حاولی . مدخل حالنده اولوب
قیز بنت قارشوسنده ماتون بویلی اسکی برحاللی
حره قوسنی نظردن کیزلر . بان طوغرلدیکی
ایکی اوطه حنکلرلنه تخصیص ایدلمکی جهتله
حیرتله اوطه لرنی بیلمز سنده اوتوسنای ، کال
دقتله بایوردی . قادن ایچریه کیرر کیرمز
طوغریه حره قوسنه توجه ایتدی . ماوی
قراب ، قلوده عین حرکتی کتمه ایدرك حتی
دوندی . قپو آچیلی ایدی . کوردیلر . حره
طوغرلدکی طاشلغه دن بکلدیلر ایدیلر .

کوردیلر ، بر آیلق صداسی مرمریلردن
دوشرجه سنه یاپلاشدی . هنوز کیرمیش بکری
ایکی یاشلرنده بولنان قیز ، قیمه ، سیاه
کوز طوغلری منظور اولوب بیلمیجك درجه ده
دار ، ساقلانمش بردن قیز ایچنده کزلی ، آزیجیلك

الفت

محرری : احمد باسم

ایمان اوالمدم ایدی . قیش شدتلی بوردنی
ترك ایلیه . کلطرافنی بوراده زمین بوزنده حضارت ،
معطر رنسیم ، ایله بهاری حاصل ایتمز ، ایرك ،
یلم ، شتاقلی کی یاغچه لرمزك زینت مخصوصه سی
اولان آغاچلر ، یباسلمش ، قرمزیلی چیچکلر
آچدوغی زمانلیق قیص وثوق اظهار ایتمز ایدی .
یوسوف ، بیلمیدی ، سیاهلری کیبی ، قاشلر ، سیمین
سیلر ، آتلاندیری رقیق ، دلفریب بخارلر ایله
کچرلرکوکلده وانکشاف ، کوزده نور نظر سرور ،
خنده رانقیاد ایدیور .

ایله بر مناسبت ، بر دفعه کیدیلدی ، دیوبوطلیه واصل
اولدیغمز قوپا ایدیه آچیلدی .

(١٢/١١ سینه ، ١٣٣٤ تاریخ) جلد ٢

حضرت خلیفتنا

باوزن حضرت شهریارمدن اولرنك عمومیه واژمی
دیلیس کلمی قرغانلی کرامدن سلاطنلر : احمد خلیف پاشا
سعد بن بکر لاله اتابکی قراسلاه قاپلیلر : مرجی ، ( ) ، ( ) ، ( )

مستملکات جسیمه‌لریله جهانه تیز و مستاجر سطوت وقدرتی حائز اولدقلری حالده، انکلترانک وقلدیکلری طرفندن اك قیمتدار مستملکاتی نزع اولنمق وصورت آخره الانمق بیچقشدیر.

اطالیه‌نك دوسیه، انکلترهنك وتحدهٔ آمریقا سکرتاری میدان مساعده‌یه داخل اولمشلردر.

پورتیکز حکومتی برحیلی زمان اول موقع سیاسی ومدکیده بوجقی درجه‌یه نزول ایتمش، اسپانیا دولتی هنوز ایکنجی درجه‌لی محافظه ایدیلمکده بولنمقدر.

اسپانیانك اك قدرتلی زمانی نشستی قارلوس وایکنجی فیلب حکومتلری اولوب اوچ شو ایکنجی سکسنجی اسنادن داخل حوزهٔ حکومتده بولنان ممالکده هیچ بر وقت کوندك باندیغی کونلر، وه‌میدیور ایدی. شمه وحکمدارك زمانده اسپانیانك دور انحطاطی بتلاشمش ایدی.

ونا که پورتیکزلو مستعمراتی شرق طرفنی نخری وکشف اتمشلر وشایع کشفات تحریریه‌سی حقانی دوچار بهت وحیرت ایلمکده بولنمشلر ایدی. اسپانیا اوزمانلر کندی حالنده برمملکت ایدی.

وسکوت ۱۴۶۹ سنه‌سنه قدر درام ایدوب سنهٔ مرقومه‌ده آرغونیا سلالهسندن فردیناندو ایله قاستیله حکمدارندن ازابلانك ازدواجی شو ایکی مملکت وسیعه‌نك یکدیکریله اتحادی موجب اولمش ایدی که بو صورتده کشف شرق (ارمتیوف قولومب) پورتیکز حکومتنك روی انفاق کوردیکی تصورات دهشتناکه‌یه اسپانیا خاندان قرالیسنه تقرب ایلدی ایدی.

کشف موسی ایله تعقیب ایدیلمکه مقصدنی هندستان شرقه‌یه طریق نخری بولندقجه‌لرك دوسیه‌سه موسی ایله پورتیکزلولر کی شرقه طوغری کشیوب غرب طوغری توجهه‌یه بشه هندستانه واصل اولمه‌یلمکی قرار ایدی.

اودویا ایله آسیا بشنجه اون بش بیك کیلو متره طول وبش بیك کیلومتره عرضنده برحائل موجود اولدیغی هیچ خاطره کتیریلمیور ایدی. برجیلیدن اصلا خبری یوقدی. شایان حیرت وتعجبدرکه موسی ایله هندستان سواحلنك دیکر جهتنه بولندیغی ظن ایله آمریقانك قوجه بر قطعه کشف ایتدیکی حالده، بونلرك هیچ برآغاج، هیچ برنبه کوروننمکسزلاغی اودوز، اوچیلاق، اوسلاده وادی کوزه یك‌ماده‌ی کوریلیورده‌ی....

بوبولیلر ایکی کون سکره حلیه کیریلر. اون کون سکره‌ده صیرهٔ اقلیمنك کونلردیکی قوطبی کلدی. آخری یولده، صفوت خانه‌لر سحر بودرجه لطفه مظهر اولدقلری خاص قلیمنك انکلرمدن اوبلیر. حاله خلقیه آغلاشدیرق وداعلاشدیلر. هله سحر شو آز زمان ایچنده جهلستك حسن نظرینی جلب ایتمشدی. حتی خانم افندی برکون — نه کوزل قیز! یولوغلو اولادیمی آکا آلیردم — دیمش، یوسوزی ایشیدن اوطاقلرنده — کم بیلور نه‌درلو حسله — اوینه دوداقلرنده آجی برتبسم نمایان اولمشدی.

ایشته بوبله‌جه برصباح وقتی ایدیکه بوقدین، بوایکی قیز حیواناتی یتدیرك محل مقصوده متوجهاً یوله قویولدیلر.

— ۲ —

حلبدن حرکتلرینك اون آلتنجی کونی بوعائله صبوحی افندی‌یه ملاقی اولدی. صفوت خانم حقیقهٔ مشاق سفرله یورولمشدی. بوبوغو. نقله‌دوقه‌دوقه‌سنه قارشی ناز واستغنا انضمام ایدیجه آرتق بردلان محیم کسلدی زوالی صبوحی افندی ایسه اشتیاقندن، حرصندن قاریشه کوستردیکی محبوبیت مفتونانه اوقصله استغفاره دواج ویردکه وبریبورده‌ی. بری طرفدن سحر بدیعنك بوحالندن متأثر اولیوردی. فاتاً بوتبدلات، بوتحولات ایله صوك درجه کریلن اعصابندن اضطراب حس ایتمکه باشلاییوردی حقیقت! صبوحی افندی سحره هیچ دقت ایدهمیور. زوجه‌سندن بشقه کیمسه‌یی دوشونه‌میور. کوره‌میوردی. سحر زیاده محزون ایدی: چول فکریله دهشت، قلبنه قوت ویرمشدی. چول برحیاتك زوالندن، برحقیقتك خیالندن، حاصل جهالتك اسموشتالك ملالندن نشان ویریبوردی. طبعی بوقیز حنزده بدویتدن، غرایبدن صمت وسکوتدن تلذذ ایدهجك برنظر شاعرانه هنوز یوقدی. هله بوبله برعالمك سراثر علویت اتخاسندن دوقیاب حکمت اولاجق فکر فیلسوفانه هیچ موجود دکلدی.

چول، سحر ایچون، انتهاسز بروادی غرایبات، برفسحت آباد بدویت ایدی، اوقدرکه وسعت بیغایه‌لر ماضیی قراموش ایتدیریور، استقبالی دوشوندیریمیوردی. فی الحقیقه وقتیله (ندمر) کی خراباتلر داثر بعض مقالهلر اوقوه‌یوغنه سحر، برفکر تأثر، برحس اغبرار ایله یوغالمه طوغری قلیندم برمیلان، برانجذاب دوشمشدی. شمدی آکلاییوردیکه مکر اومیل مقالهلرك لذت ادبیه‌سندن متولد برخیال ایمش. خیال ایسه — واقعا — اکثریا حقیقتك ضدی جیقیور. نره‌ده اوروقیقلر؟ اوطسانلی طاغلی جبلر، حسیجالقر؟ بوراده انسانلر مأیوس اولسه سعادتی بشقه برینده، بیلدیرلردن بشقه حسیجالر ایدهجك رفیقه یوق.. هیهات! آنلرده نصل افادهٔ مرام ایتمك؟...

انسانك اك کوزل اذواق نشاطی خاطرات صاوتیدر. بعضاً برباغچه، برکوشك، برپول، برآغاج حیات طفلانه‌نك یك مؤثر لطافتی یاده ثروت وسامان ایله تمایدوکی طوورسز بیکلرجه آدم مستملکاته هجوم ایدرك برقارغشلقدر کندیکی جهتنه ارجعت وبی‌اشا مستملکاتلر راجه آتی حاله دوچار اولدی.

قرل فیلیپ خلفی زمانده (۱۶۴۰) پورتیکز حکومتی اسپانیانی آریه‌لرق قرالهوازاق‌نك زیر اداره‌سنده یکدون آشکل ایشدی.

فاقنکه، کذلك اسپانیانی آریه‌لرق کندی مالکنی قورتارمق شوبله طورسون مستملکاتندن، بر قسم مهمی وسق مولوك آطهلریله رازیانانك برپارچه‌سنی وتمامیله هندستان مستملکاتی وکینه‌یی دخی آلدیلر.

دیکر طرفدن انکلترهنك رقابتی، اسپانیانی ایچون موجب خسار بیشمار اولمقدی بوقابت یوزندن اووروپادهکی سیچیلیا، ساردنیا، میلان کبی ممالك دخی نزع اولدی. بوحالده اسپانیانك اك قمتدار مستملکاتی یعنی آمریقا مستملکات جسیمه‌سی قالمش ایدی. فقط بوده چوق زمان سورمدی.

آمریقا انکلتره محاربانی، آمریقا حکومتنك تشکیلی رسوم مثلو اولمقدی داخلی، خارجی حادثات یکدیکریی تعقیب ایله اسپانیا حکومتی ضعفدن ضعفه دوچار ایتمش و۱۶۹۷ سنه‌سنده عقد اولنان مصالحه نامه موجبنجه هاتی آطه‌سنك نصفی فرانسه‌یه ترك اولنمش ومدت مدیده محاربالدن سکره «هاتی»، «وسن دومنیقو» حکومتلرینك تشکیلیه مذکور جزیره‌دن اسپانیانك علاقه‌سی بسبتون قطع ایدلمشدر.

یکدیکریله امتثالاً وسطی وجنوبی آمریقا ممالکی دخی اسپانیا علیهنه قیام ایله اون بش سنه متمادی محاربه‌دن سکره (۱۸۱۰ — ۱۸۲۵) بولیویا، پروه، ارژانتین، اوروغوای، پاراغوای، شیلی، قولومبیا، ونه‌زوئلا، اکوادور ومکسیقا حکومتلری تشکل ایدرك بونلرده‌لدن جیقارلدی. فلوریدا ۱۸۱۹ سنه‌سنده آمریقایه صاتیلهرق هیچ اولمزسه مقابلنده برمبلغ مهم اله کچورلدی. والحاصل اسپانیانك آمریقا مستملکاتی کوبا، پورتوریقو وبرقاچ کوچك آطهلره منحصر قالوب الحالة‌هذه مجموع مستملکاتی آفریقانك غربیه‌سی‌کی بعض مستملکات صغیره‌سی داخل اولمدیغی حالده شوندن عبارتدر:

اسپانیا	پرو
پورتیکز	شیلی
فیلیپ	نکسیقا ده کالیفورنیا وسائره
پورغوند	ونه‌زوئلا
میلان	قولومبیا
لاپولی	بولیویا: اکوادورونیقاراغو
سیچیلیا	ارژانتین
ساردنیا	قلوریدا
هندستان غربی سواحلی	مولوك آطهلری
کینه	سوندا آطهلری
فیلیپین	هندستان شرقیه‌کاکی آطهلر
آنتولا	وسائر جزایر ومستملکات
پرازیلیا	

حکمدارلی ایکنجی فیلب

شو ممالك وسیعه ومستملکات جسیمه یکرمی بش ملیون کیلو متره مربعدن زیاده بر مساحهٔ سطحیهی شامل اولوب ممالك ومستملکاتیله یوکونکی کیرنده رغمی درجه‌ده بولنان انکلتره‌دن برقاچ ملیون کیلومتره‌مربعی دهاز یاده وسعتلی ایدی.

ارضك یاریسی دینك اولان شو ممالكك او وقتکی ثروتی تخمین ایتمك بیله ممکن دکلدر.

آنجق مستملکات مذکوره اسپانیا اداره‌سنده چوق زمان طورمدی. انکلترلرله هولاندالیلرك مؤخراً یاپدقلری کبی اسپانیا وقتیله اورالرده اساسلی تشبثات اجراسنده تساهل ایتدیکی وحرص وسکوتندن تلذذ ایدهجك برنظر شاعرانه هنوز یوقدی. هله بوبله برعالمك سراثر علویت اتخاسندن دوقیاب حکمت اولاجق فکر فیلسوفانه هیچ موجود دکلدی.

چول، سحر ایچون، انتهاسز بروادی غرایبات، برفسحت آباد بدویت ایدی، اوقدرکه وسعت بیغایه‌لر ماضیی قراموش ایتدیریور، استقبالی دوشوندیریمیوردی. فی الحقیقه وقتیله (ندمر) کی خراباتلر داثر بعض مقالهلر اوقوه‌یوغنه سحر، برفکر تأثر، برحس اغبرار ایله یوغالمه طوغری قلیندم برمیلان، برانجذاب دوشمشدی. شمدی آکلاییوردیکه مکر اومیل مقالهلرك لذت ادبیه‌سندن متولد برخیال ایمش. خیال ایسه — واقعا — اکثریا حقیقتك ضدی جیقیور. نره‌ده اوروقیقلر؟ اوطسانلی طاغلی جبلر، حسیجالقر؟ بوراده انسانلر مأیوس اولسه سعادتی بشقه برینده، بیلدیرلردن بشقه حسیجالر ایدهجك رفیقه یوق.. هیهات! آنلرده نصل افادهٔ مرام ایتمك؟...

انسانك اك کوزل اذواق نشاطی خاطرات صاوتیدر. بعضاً برباغچه، برکوشك، برپول، برآغاج حیات طفلانه‌نك یك مؤثر لطافتی یاده

چول دیرسی کرشت

محرری: علی کمال

داغلی براووا تادی ایدوب کیدیبوردی. هله کیله کیده هیچ برآغاج، هیچ برنبه کوروننمکسزلاغی اودوز، اوچیلاق، اوسلاده وادی کوزه یك‌ماده‌ی کوریلیوردی....

بوبولیلر ایکی کون سکره حلیه کیریلر. اون کون سکره‌ده صیرهٔ اقلیمنك کونلردیکی قوطبی کلدی. آخری یولده، صفوت خانم سحر بودرجه لطفه مظهر اولدقلری خاص قلیمنك انکلرمدن اوبلیر. حاله خلقیه آغلاشدیرق وداعلاشدیلر. هله سحر شو آز زمان ایچنده جهلستك حسن نظرینی جلب ایتمشدی. حتی خانم افندی برکون — نه کوزل قیز! یولوغلو اولادیمی آکا آلیردم — دیمش، یوسوزی ایشیدن اوطاقلرنده — کم بیلور نه‌درلو حسله — اوینه دوداقلرنده آجی برتبسم نمایان اولمشدی.

کوبانك مساحهٔ سطحیهسی ۱۱۸۸۳ نفوسی ۳۰۰۰۰۰۰ پورتوریقونك مساحهٔ سطحیهسی ۹۳۱۵ نفوسی ۸۰۰۰۰۰ فیلیپین وسولو آطهلرینك مساحهٔ سطحیهسی ۲۹۶۰۰۰ نفوسی ۵۰۰۰۰۰۰ ماریان وقارولین وپالاتوسك مساحهٔ سطحیهسی ۲۵۰۰ نفوسی ۴۰۰۰۰ در. مستملکات مذکوره‌نك اك دکرلیسی اولان کوبا وپورتوریقو اوزرینه آچیلان محاربهٔ حاضره، نتیجه‌سی هنوز مشکوك اولمقله برابر بونلرده منازع فیه دیمك اولدیغندن شمدیکی مستملکات متمالیهٔ جزئیهٔ ایله حکومت مشار الیهانك ازمنهٔ سالفه‌ده مالك اولدیغی مستملکات وسیعه وقدرت وقوت نهایه‌سی مقایسه ایدلدیکی صورتده، دوچار حیرت اولمامق قابل دکلدر.

شذرات

بك اوغلدهکی بك قیزلارنك سوقاغی کی تنها سوقاقلرده کیجه‌لین خانه صاحبلری طرفندن نارل پاقلارسه هرطرف قراکلقر ایچنده قالوب سرور وعبور ممتنع بر حاله کلدیکی کبی بعضاً‌ده بو تهائی وقراکلقدن خرسزلر استفاده ایتدکلریی وکذلك خانه صاحبلری طرفندن سوقاقلرده تنظیفات اجرا ایتدیرلرسه پیسلکلردن بکیلنمکده اولدیغی تکرار مطبوعه‌ده اخبار ایدیورلر. بزده بك اوغلی بلدیه‌سنك تکرار نظر دقتنی جلب ایدیور.

§ صورت تعلیقی دها اول اخبار اولنان مجروح فؤاد پاشانك زوجه‌سی وصارح احمد سیف‌الدین بك همشیره‌سی شوه‌کارلغنك طلاق واقعه‌سی طولایسیله اولدیغی حتی زوج مطلق ایله بستیون قطع مناسبات ایتك اوزره ازدواج محصولی اولان برکوچك قیزی درحال فؤادپاشایه کوندردیکی بوکر وارد اولان مصر غزتهلرنده اوقوه‌شدر.

§ (برلینر پوست) غزتهسی عساکر نصرت مأثر عثمانیه‌نك غلوصندن غزتهلریی مصور یازدیغی برینه مخصوصده دیبورکه «عساکر عثمانیه‌نك اراکی اولدیغی سنانی تقلیده‌ت حیث حرکتده‌تسالیا اردوسی باش قوماندانی پاشا حضرتلریله اراده بولنان بین‌الملل قومیسیون اعضاسی و لیاقتلی لشکر انداز اولان فرانسز وانکلیز سفیرلری قوماندانلری آراسنده مراسم وداع اجرا، مکارانه بر صورتده اجرا اولندیغی کبی سفائن تقلیه فیلوس (سیلر) نام انکلیز سفینهٔ حربیهسی باندن کچدیکی صره‌ده سفینهٔ مذکوره قوماندانی (سقوت) عساکر عثمانیه‌یه حرمةً اون طقوز پاره طوب آتلمسی امر ایلمش وایراز اولنان آثار تقدیریه‌یه مقابلهٔ عسکری طرفندن آلقتلر ایله مقابله اولنمشدر. رأی‌العین مشاهده ایدلرك تأسیاتکورده عسکرك سوق وادارهسی وتسالیانك تخلیه‌سی کمال سکون وانتظام ایله اجرا اولنمشدر.

باخصوص هردرلو مناسبتسزلقدن اجتناب ایدن عساکر عثمانیه‌نك اطوار حسنه‌سی عموماً تقدیر وتحسینی موجب اولمشدر. عساکر عثمانیه حرب وسفرك استلزام ایتدیکی برحال تکلیفده ولیقدر.

§ عساکر نصرت مأثر عثمانیه‌نك تقدیریلیی بولدیرجق ایله آکلاشیلیور بلنما صیره‌سی کلدکه وجهاد عسکرك کلیری یك بیوك رقوت تشکیل ایتکده، اولدیغی تسلیم اخلاقیه کتدیکه ترك ایدن تبعه‌لری آراسنده عساکر عثمانیه‌نك ایچون اتخاذ بیوردیغی تدابیر صعبه وبونلرك اجراسنده کوستردیکی سرعت غدر وتحول یحنی مزاردر. دولت علیه حرکات عادلانه‌سیله تحت صلح وسلمك برحکومت اولدیغنی ابراز ایتمشدر.

بومناسبه صعبه دول مطلعه‌یه حسن تأثیر ایتمیکی کبی حکومت سابقه حلنده‌کی توجهات وتشویقاتی دخی تزیید ایتمشدر.

§ آطه‌ولایتك بوسنه‌کی اعشاری کبی سنه‌سنهٔ بوزیك غروش فضله‌سالمنش ایمش.

§ معادن نظارتنك سماحتی اوزرینه قره‌سی ولایتی داخلنده کائن واردله امتیازی اعطا اولنان مرکز معدنك امتیازنی استرداد ایدلمشدر.

§ دون کیجه ساعت بش بچوق‌ده بك اوغلنده جقوروده برحریق ظهور ایتمشدر. فعلیاتی پارین بیلدیریله‌جکدر.

شکایت

برطاقم ساعته ساعته اغلانلرله خلق اشغال ایدرك اندن پارهسی آلانلر بولنمده (ارووردی‌باق) یعنی اوصرافندی مقازه‌سنك‌ده بولندیغنه آرتق قناعت نامه کسب ایتدی، بك بیشیرمك ایچون بر طاقم لامبالر کتیردیکنی وبونلرله بك بیشیرلیکی تقدیره اوجور دوشه‌جکنی بیان ایدییوردی. طبعی تصرف ایتك ایستیانلر بومنازعه‌یه مداخله ایدیورلامه آلتی ایستمشلر سه‌ده آلتان لامبالرك قیریق دوکوك ایشه یارامازلر اولدیغی میداه چیقمشدر. ازجمله بومدهاصرهی اشیاء کالی اولمق اوزره شو قطعه‌یی درج ایدهلم:

کوچك آیاصوفیه‌ده (دارالحدیث) مدرسه‌سندن، وطنیهٔ طولمدن احمد وحمد افندی احفده‌نك ایکی ذات‌کی کون اوصرافندی مقازه‌سندن بولاماز‌لدن بر داهه‌سی اشترا ایدرلر. بالآخره قیریق اولدیغی وایشه یارامازلر حالده بولندیغی کوردوك لامبالك دکیشدیرلمسی رجا ایدرلر سه‌ده تبدیلی بر درلو قابل اولهمدقدن ماعدا تخفیفه دخی دوچار اولورلر. بوداهه ذکرندن صرف نظر ایتمکه مجبور اولدیغندن مناسبتسز وادب وترتیب‌یه منافی سوزلر بیله ایشیدیرلر. بوکی مقازه‌لر هم ایو مال صاحبی هم‌ده توجهه محتاج اولدقلری حالده حسن صورتله معامله ایتمك مجبوریتنده بولندقلرندن آرتق بودرلو تربیه‌سزلکلره نهایت ورلمسی مقازه‌یه توصیه ایلرز.

قضایه سبب

قضالرك اکثری، حتی عمومی بلا سبب وقوع بولماز. مطلق سبلری اولور، بوسبلردن بعضلری طوریبوردی. سیاه فراجه‌لی‌یی کوردوز کومز، بوزی قیزاردی. تیزه‌دی. محتویتنه یوق یوق اوزون بر هجرانه نشانه اولهجق صورتده وجهاً تغییرات سریعه کوستردی. رعشه، المرنده دها زیاده کوروندی. ایچی چکر کی برطوروله، متهیجانه خطاب ایدهرك:

— سنی خیانت سنی! براقوب کیدرسك آ. دیدی. قادینی قوچاقلایه‌جق ایمش کبی برحرکت کوستردیکی حالده بردن‌بره چکیلدی. خدمتجی‌دورحال مسافرلرینك یانشاغنی، فراجه‌سنی آلدی. سیاه فراجه‌لینك بدایع جمالی کوروندی.

لابسقه نامنه نه‌قدر ساچ وار ایسه اوسر لطافتکده توجه غبطه ایدر. خفیف ماویلی، ایپك، برر الماس ایکنه‌لی برحوطوز کوچك کلدیکندن آلتنه، لطیف قیوریتیلی قولاقلرینك اوزرینه سرپیلمش، آچیق، بیاض آلتنك اتهاسنده ایچه، برر قوس نظر فریب یاراق، نظری سریع، منهج سیاه صبق کیریکلی کوزلری اوزرنده دلنشین بر موقع اخذ ایتدیکی حالده برون، دوداق، بیاق کی متمدات وجه دخی برنسبت منتظمه ایله تشکل ایلهمش ایدی، بو، دها آلافرانقه ایدی. دهاقولته دکل ایدیسه‌ده قابل تلالی کلمکده، یونقری جولی دیکه رقم وارلق اولدیغندن، از جمله بو زمانهای شرکتی آراسلرنی غلطه‌دن آشنای سوروکن طوموز سوقاقندن کلمکده اولان عربه وپاالتنی چکه‌نلك ایچون کوزلشمشده بر بورجی قوریق جهاً لازم ایکن قوروره یاخود بر قطعه قوقه‌نلر تأمیر ایلیور. باشه طلق کرك سرمسلك وکرك شرکتك واپه‌نظر دقتلری تحمیدن جلب ایلرلر.

— دور آشالی.. شرکت خیریه واپورلرینك قاوقولك قاوردلری برتی اسکیسنه‌ر خلوص چالق نیتله کچدیکلرك متشبثلره آچدقلریده پاز.

— یازدی.

— یار... ترك ماشالرنه بر شطقلی مفرط اولدیغی واقعولرك حسن صورتله سپوریلیوب نور ایدلمکی...

— یازدی...

— کوردکی؟ سزده محرومیکز؟ آه! وقتم اولسه‌ده مامه‌ت آلمشدم. بن اوطورسم... سزه محرومك به ایش آکلاتسم.. غزته‌یك نه ایش اوکرنسم...

(بو آرالق تو ایچنده بر محرقیودن سوکر)

— نه وار؟ نه حوادث...

— افندم.. اداره مأمورینه بیه‌میز؟

— (قاپه‌جه‌ر صورتی). بن سکاه صورییور، حوادث اولیجه یازمه‌دم اوکز.

— اولاز اما بن ایکی هفته‌در آلهمدم. عادیه ورمیور.

— اوف!.. بن حوادث ایستیورم. او یازه دیور...

— ماتکیز اولارسه حوادث نومدن اولور...

— هایدی جوادن.. قاچ فروشکز قالدی. کور حسابکی.. کیت.

(باش سرتب محزون محزون کیدر)

— قاچ متون...

— اوچ متون لازم.

— نه؟

(یاز دوشونکدن سکره) یاز... اصلی حالا بکی اوقه ایله حاضیورزمش.

— یازلدی...

— بلم هیچ خاطرکه بر بند کیوردی؟

— کیور....

(طرفین دوین بر صرانیه طالار. بر چاریك سکره عمرك کوزلندن بر شماع تشنه‌دار دیولار..)

— (ملاشه) ه؟..

— دهقاطرك علیه بر مقاله ادبیه...

— اوح!... آرتق بن کیدیبورم. سن هان یاز، ویر آتشاغی...

— آژانس اوقال —

تکفور طاغی: ۲ حزیران — سکر آتك بستانه‌سی فیش ورك کوزوکك اوزرنده‌در.

تقدیم بایمجی: ۲ حزیران — بك چوق یولی شیقلری (چیچك عماره) سك کوکلی یازلی اوزره باغچه قیوسندن بالمور یك بر چیچك کتشلردر.

(دون کیجه آتان آژانس انترناسیونال)

قرلك صالونی ۲ حزیران — بوراده بکی ادبای جدیده‌دن برینی بیدا اولنمدر، قضای ادبا کندیسنی اشغال ایتمکده اولدیغندن بلیه‌ده‌در حرکت جدیده ادبیه محقق عد اولنیور.

سرکجی کدا — آمرقالیلرك ملاقیته داثر دوزکی اقدامده درج ایدیلن تخراق صاحبك اوروپا عالمیی درغفلت تکذیب ایتمشلردر.

ملایك کدا — جوجه جیانی وجمورلرله برابر آمریقالیه متوجهاً تحریك دیبالهٔ مزیت ایتمشلردر.

(استانبول مکتوبی)

— ۳ —

دیرکتور — یازی اکسیك. وقت طار. نه یاپه‌جز؟

محرر — (حیرتله) بلم؟

— نصل بلم؟ یازی یوقالی.

— نره‌دن بولیم؟ یومه‌ه کلدی.

— ذهننده بول.

— قالادی.

— قالادی اوقاز. یوقالی. یازیه قرنه جیقه‌جق.

— ... ه

— دوشونه‌جك زمانمی! یازی ایستیم.

— اندم.. نه یازیم!

— خاطرمه کلدی.. ترامواییلر حقنده..

— یازدق. بو ایکنجه‌در..

— رژی قولیلری...

— یازدق. اوده وار.

— یاقدق... اوده وار.

— اوقاق بر قوریك اولور.

— هله یاز... بن سکا بیندیریرم.

(دونکی کون کوری باشنده ایکی آرابه‌سی مشتری مسئله‌سندن طولایی قاچیجی قاچیجه کلك اوزره ایکن کیما طرفدن منع ایدلمشدر)

— باش طرفنه (داخلیه) دیبه اشارت ایت.

طوریبوردی. سیاه فراجه‌لی‌یی کوردوز کومز، بوزی قیزاردی. تیزه‌دی. محتویتنه یوق یوق اوزون بر هجرانه نشانه اولهجق صورتده وجهاً تغییرات سریعه کوستردی. رعشه، المرنده دها زیاده کوروندی. ایچی چکر کی برطوروله، متهیجانه خطاب ایدهرك:

— سنی خیانت سنی! براقوب کیدرسك آ. دیدی. قادینی قوچاقلایه‌جق ایمش کبی برحرکت کوستردیکی حالده بردن‌بره چکیلدی. خدمتجی‌دورحال مسافرلرینك یانشاغنی، فراجه‌سنی آلدی. سیاه فراجه‌لینك بدایع جمالی کوروندی.

لابسقه نامنه نه‌قدر ساچ وار ایسه اوسر لطافتکده توجه غبطه ایدر. خفیف ماویلی، ایپك، برر الماس ایکنه‌لی برحوطوز کوچك کلدیکندن آلتنه، لطیف قیوریتیلی قولاقلرینك اوزرینه سرپیلمش، آچیق، بیاض آلتنك اتهاسنده ایچه، برر قوس نظر فریب یاراق، نظری سریع، منهج سیاه صبق کیریکلی کوزلری اوزرنده دلنشین بر موقع اخذ ایتدیکی حالده برون، دوداق، بیاق کی متمدات وجه دخی برنسبت منتظمه ایله تشکل ایلهمش ایدی، بو، دها آلافرانقه ایدی. دهاقولته دکل ایدیسه‌ده قابل تلالی کلمکده، یونقری جولی دیکه رقم وارلق اولدیغندن، از جمله بو زمانهای شرکتی آراسلرنی غلطه‌دن آشنای سوروکن طوموز سوقاقندن کلمکده اولان عربه وپاالتنی چکه‌نلك ایچون کوزلشمشده بر بورجی قوریق جهاً لازم ایکن قوروره یاخود بر قطعه قوقه‌نلر تأمیر ایلیور. باشه طلق کرك سرمسلك وکرك شرکتك واپه‌نظر دقتلری تحمیدن جلب ایلرلر.

الفت

محرری: احمد راسم

قابلی برکردن ایله وجودینه اتصال پیدا ایتمش. بوموق، بوموشاق کل طرناقلی اللریله مردیونك کنارینه طیانمش ایدی. بوقادین اونوتوزیش فرق یاشلرنده. کوریبیور ایدیسه‌ده دها چکیکین ایدی. لطافت وجود کویا آیرلمقه قیه‌مادمش کبی بوزنده برتناسب ایله بالامقده، یالکز کوزلرینك اطرافی خفیف بوروشوقلر، کولکه‌کو دوداقلرینك کنارندن بوزینه طوغری آزدن بر چیزکیلر پیدا اولمقده ایدی. هرنه‌دنسه دیشاری آزبجق سیاه اولوب طرز تلبسی دخی قدیم مودهنك برنوع تجددینی آکریر حالده قیسالی، آز دانه‌لالی، اوزون انکلی اتاریدن، باشنده محوهر اوقاق برآی، نقطه نقطه ایکنه، کوکسنده برلانطه برقوشدن مرکب زیندن عبارت ایدی.

لوانطه‌یه بك مراقلی اولمالی که انسان تقرب ایتدیکه شدتنی حس ایدییور. نظری غایت شهوانی برسوز ولیشله قپانیور، دوداقلری دائما قباریق کتیریر. قلبی — ولو سورکسز اولسون — بردن برمسرته غرق ایدر. نفسمده تجربه ایلدم: خانهٔ شبانه یانلانشان برسنده ایدیکه برکون برباغچه‌یه دعوت اولندم. اونه‌یی برینی کزرکن چیندن یابلمش قاپه‌یه تشکلنده صنعی برسرپرکوزومه ایلشدی. کتدم، اوراپه اوطوردم. اطرافه باندم. کوکلده مهیج برنشاط پیدا اولدی. رقصندن بکزم آندی، دودافلرم لون معتادینی تبدیل ایتدی. یاغمدیکلر بوحاله تعجب ایلدیلر. فقط بوحقیقتی بن بك ایی آکلادم: چوجق ایکن اوطوردیغمزاولك باغچه‌سنده تا اوجده بوبله برسد، برچین واردی. بن زمان زمان قوشه قوشه اوراپه کیدر، ساعتلرجه اوچنده بوبار. لانیر، کندی عالمده بروقت کچیریردم. ایشته صباوتمك بودمی، بوخاطره‌سی یادینه کلدیکی ایچون اوپله متأثر اولیوردم. حالده بعضاً برقیینك نوحهٔ غریبانه‌سی، وضع معصومانه‌سی — چوجق ایکن بوقونی بك سودیکم، اونوتمه‌لردن بك تأثر ایتدیکم ایچون — بکا عمر طفلانه‌نك اك سویملی دقیقه‌لرینی اخطار ایدر. ایشته سحر بونلرك اردن واسع وبحر وسیعه‌یه دوشمشدی. بوراده

[مابعدی وار]

چول دیرسی کرشت

محرری: علی کمال

داغلی براووا تادی ایدوب کیدیبوردی. هله کیله کیده هیچ برآغاج، هیچ برنبه کوروننمکسزلاغی اودوز، اوچیلاق، اوسلاده وادی کوزه یك‌ماده‌ی کوریلیوردی....

بوبولیلر ایکی کون سکره حلیه کیریلر. اون کون سکره‌ده صیرهٔ اقلیمنك کونلردیکی قوطبی کلدی. آخری یولده، صفوت خانم سحر بودرجه لطفه مظهر اولدقلری خاص قلیمنك انکلرمدن اوبلیر. حاله خلقیه آغلاشدیرق وداعلاشدیلر. هله سحر شو آز زمان ایچنده جهلستك حسن نظرینی جلب ایتمشدی. حتی خانم افندی برکون — نه کوزل قیز! یولوغلو اولادیمی آکا آلیردم — دیمش، یوسوزی ایشیدن اوطاقلرنده — کم بیلور نه‌درلو حسله — اوینه دوداقلرنده آجی برتبسم نمایان اولمشدی.

ایشته بوبله‌جه برصباح وقتی ایدیکه بوقدین، بوایکی قیز حیواناتی یتدیرك محل مقصوده متوجهاً یوله قویولدیلر.

— ۲ —

حلبدن حرکتلرینك اون آلتنجی کونی بوعائله صبوحی افندی‌یه ملاقی اولدی. صفوت خانم حقیقهٔ مشاق سفرله یورولمشدی. بوبوغو. نقله‌دوقه‌دوقه‌سنه قارشی ناز واستغنا انضمام ایدیجه آرتق بردلان محیم کسلدی زوالی صبوحی افندی ایسه اشتیاقندن، حرصندن قاریشه کوستردیکی محبوبیت مفتونانه اوقصله استغفاره دواج ویردکه وبریبورده‌ی. بری طرفدن سحر بدیعنك بوحالندن متأثر اولیوردی. فاتاً بوتبدلات، بوتحولات ایله صوك درجه کریلن اعصابندن اضطراب حس ایتمکه باشلاییوردی حقیقت! صبوحی افندی سحره هیچ دقت ایدهمیور. زوجه‌سندن بشقه کیمسه‌یی دوشونه‌میور. کوره‌میوردی. سحر زیاده محزون ایدی: چول فکریله دهشت، قلبنه قوت ویرمشدی. چول برحیاتك زوالندن، برحقیقتك خیالندن، حاصل جهالتك اسموشتالك ملالندن نشان ویریبوردی. طبعی بوقیز حنزده بدویتدن، غرایبدن صمت